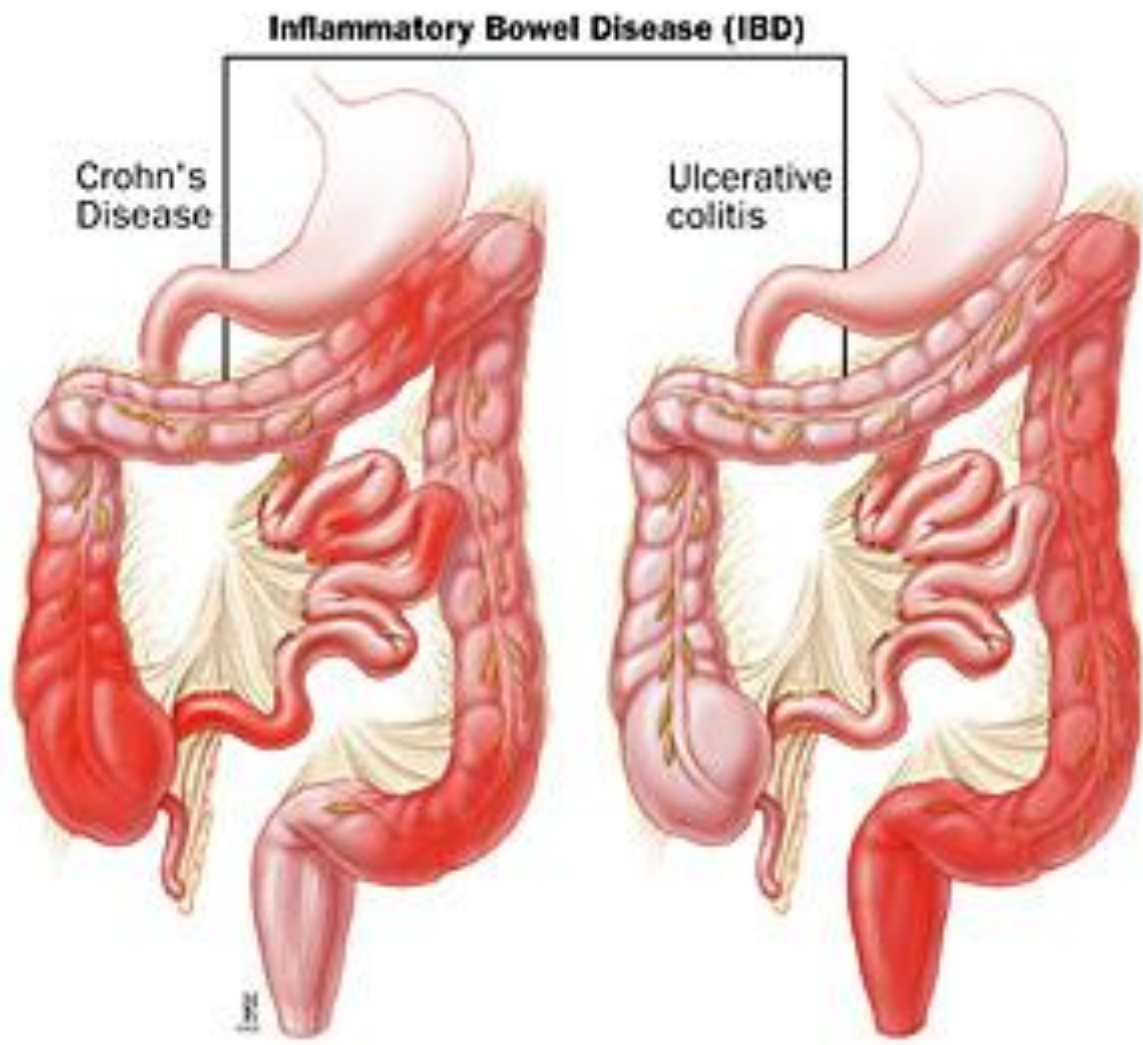

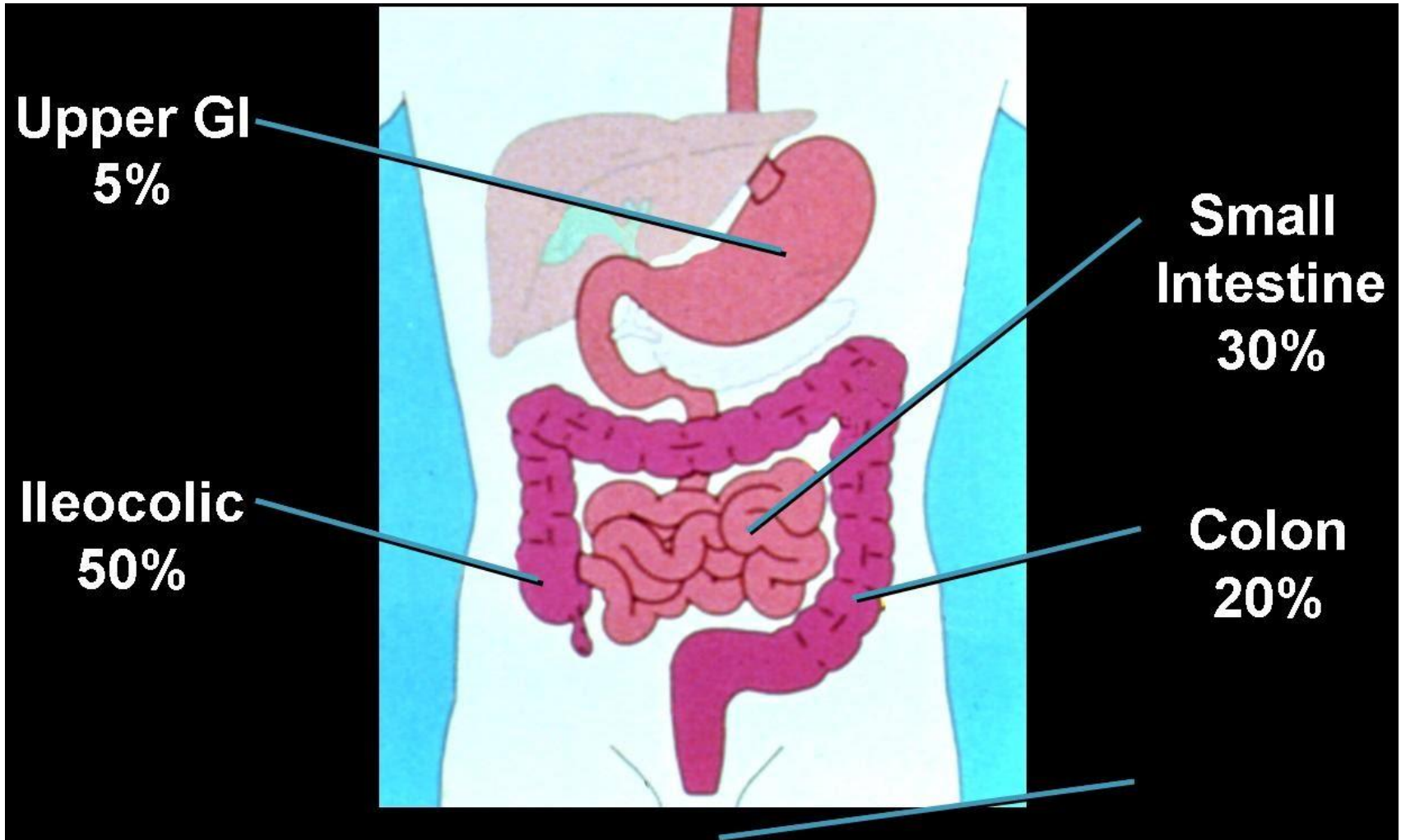
Ulcerøs kolitt Crohns sykdom og kirurgisk behandling

Therese Saunes
kirurgisk avdeling Volda sjukehus

Lokalisasjon

Lokalisasjon Crohn

Løser kirurgen alle problemer?

Mange med IBD vil aldri ha behov
for kirurgi.

Årsaker til kirurgi

- Manglende respons på medisinsk behandling
- Bivirkninger til behandling
- Alvorlig kolitt
- Risiko for kreft
- Komplikasjoner

- 1) Fulminant/toksisk ulcerøs kolitt
- 2) Akutt alvorleg ulcerøs kolitt

Diare > 6 x daglig + minst 1 av følgende kriterier :

Puls > 90 pr minutt

Temp > 37.8

Hb < 10.5 g/dl

CRP eller SR > 30

Forekomst

Ulcerøs kolitt:

- 14 nye tilfeller pr 100 000 årlig
- ca 600 nye tilfeller i Norge pr år
- Prevalens 20 000 - 25 000
- Antall operasjoner for akutt UC har falt fra ~25 % til 10 % siste årene

Forekomst

Crohns sykdom:

- Ca 300 nye tilfeller i Norge pr år
- Ca 7 nye tilfeller pr 100 000 årlig
- Debuterer oftest i alderen 15-25 år
- Noe hyppigere blant kvinner

symptomer

- Blodig diare
- Magekrampe
- Kolikksmerter
- Anoreksi

Monitorering

- Puls
- BT
- temperatur
- væskebalanse
- antall avføringer daglig (blodig?)
- blodprøver

Medisinsk behandling

- Korreksjon av væske/elektrolytt balanse
- Blodtransfusjon ved behov
- Ernæring
- Steroider

Typer kirurgi (ulcerøs kolitt)

- Proktokolektomi innebærer at kirurgen fjerner tykktarmen og endetarmen (gjøres vanligvis i to etapper)

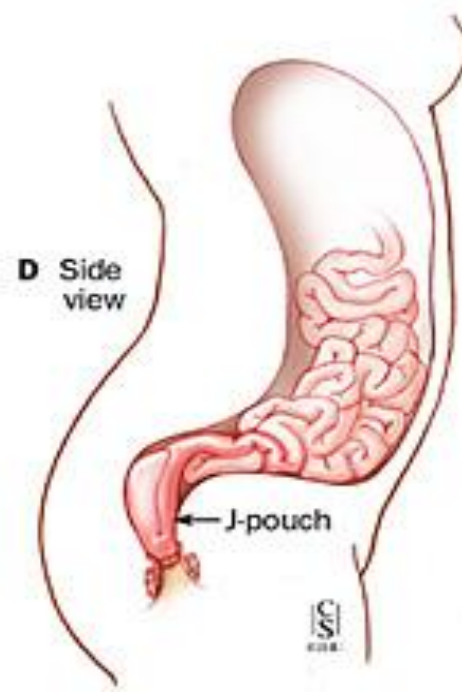
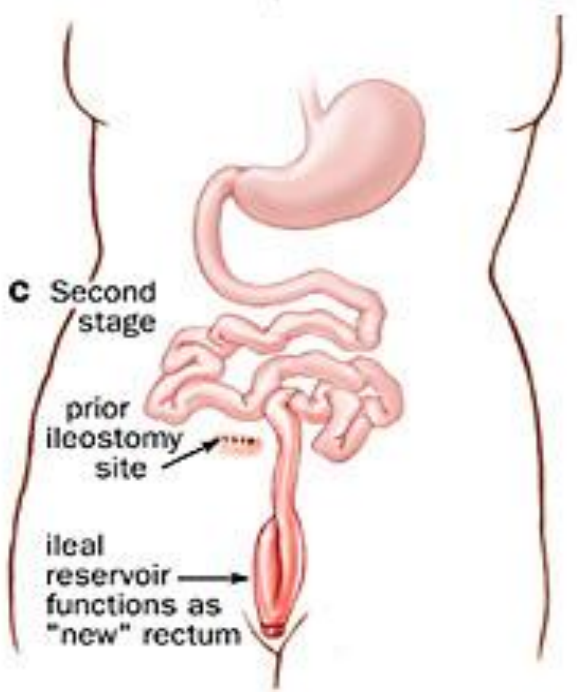
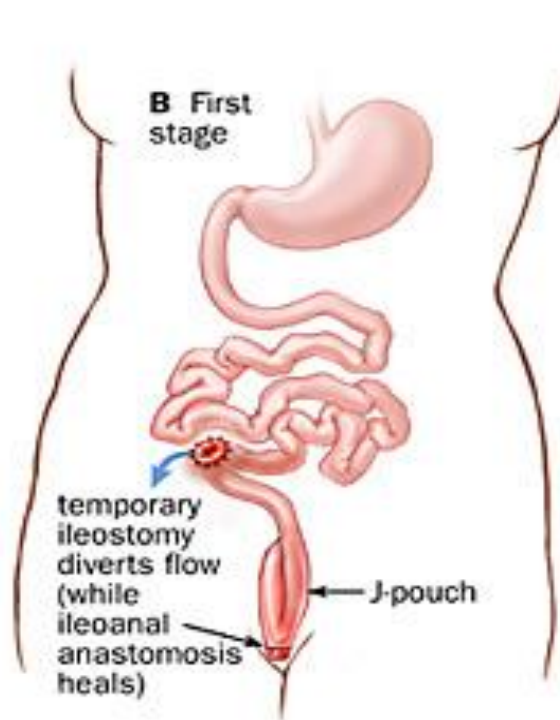
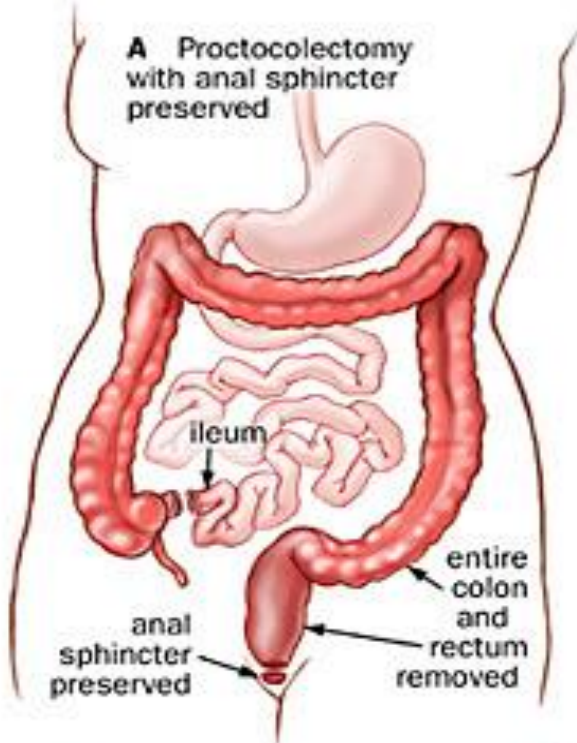
Primær operasjon:

- Fjerner hele tykktarmen
- Endetarmen står igjen
- Ileostomi innebærer utlagt tynntarm.

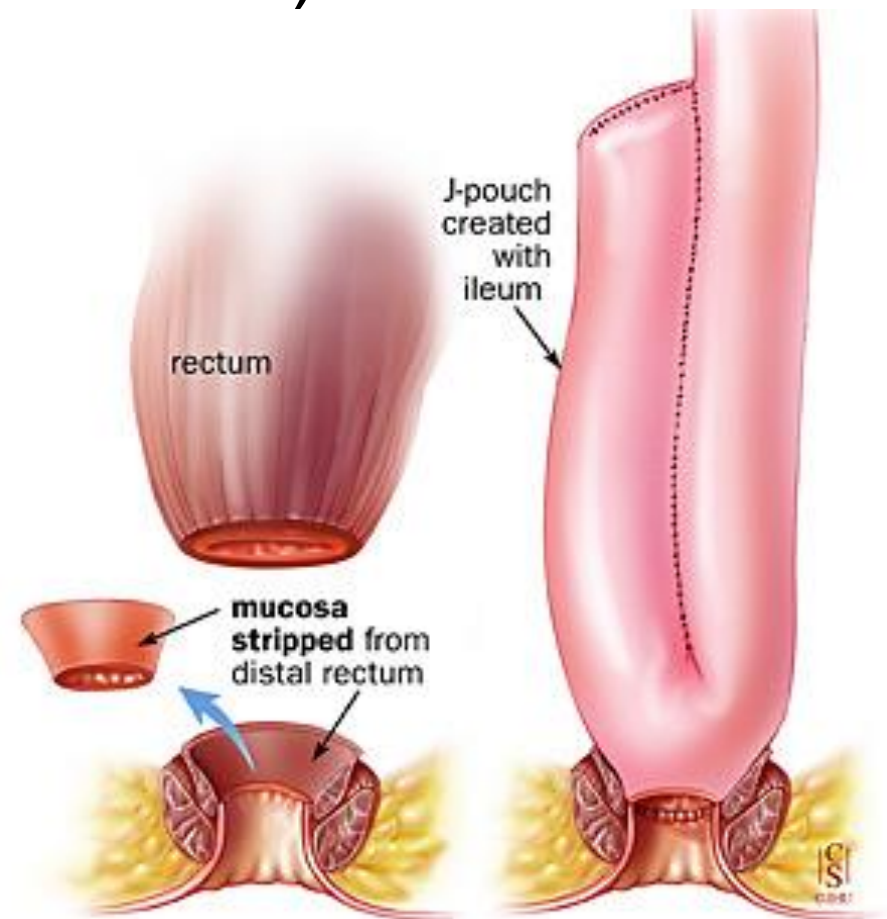

Sekundær operasjon:

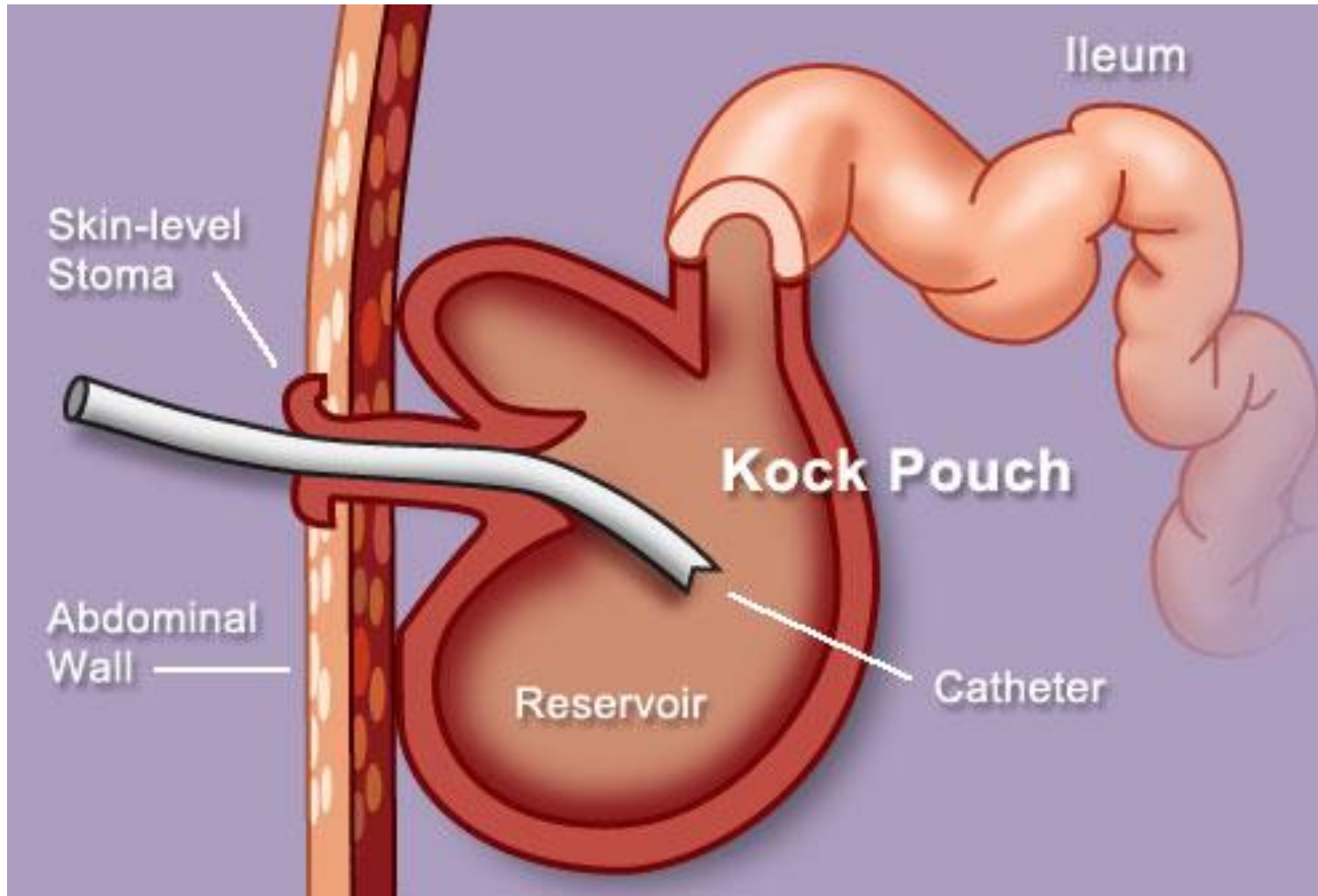
- IAA ileoanal anastomose med reservoir
- IRA ileorectal anastomose (unntaksvis)
- Proctectomi/ rectumamputasjon
- Kontinent ileostomi (Kock's reservoir)

- Ileoanal anastomose (benyttes mest idag, særlig blant yngre pasienter)
- Skjøter sammen tynntarmen og endetarmsåpningen

Kontinent stomi, Kocks reservoir

Indikasjon for å velge kontinent ileostomi (KI)

- Ulcerøs kolitt el Familiær polyppose
- Ikkje eigna anus
- Unge som har fått permanente ileostomiar
- Pasientar som ikkje ynskjer bekkenservoar
- Dysfunksjonelle stomiar
- Havarert bekkenservoar (2/3 kan konverterast)
- Ved Mb Crohn: høgmotiverte, kun sjukdom i kolon over tid.

Komplikasjoner til KI

- Nippelglidning. 30-40%, kirurgisk korreksjon mogleg.
- Nippelprolaps
- Fistulering
- Stenoser
- Havari: som ved bekkenreservoar: 20% etter 20 år.
- Ikkje septiske bekkenkomplikasjonar som ved bekkenreservoar.

Laparoskopi (kikkhull)

Laparoskopi (kikkhull)

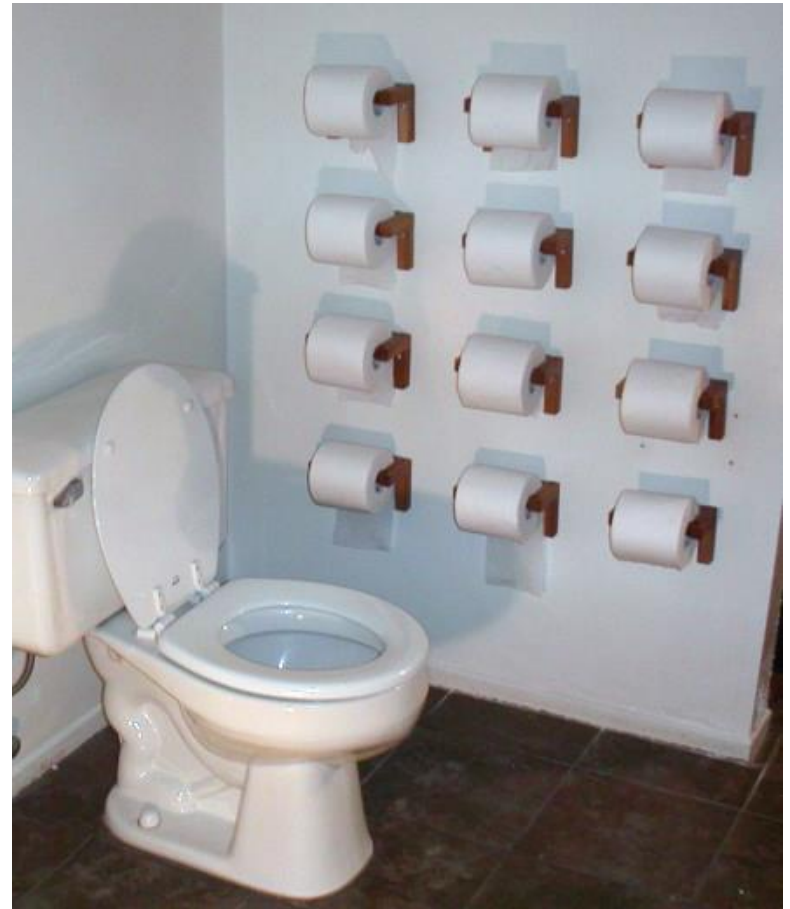

Ileostomi

Er ileostomi en katastrofe?

Mb Crohn

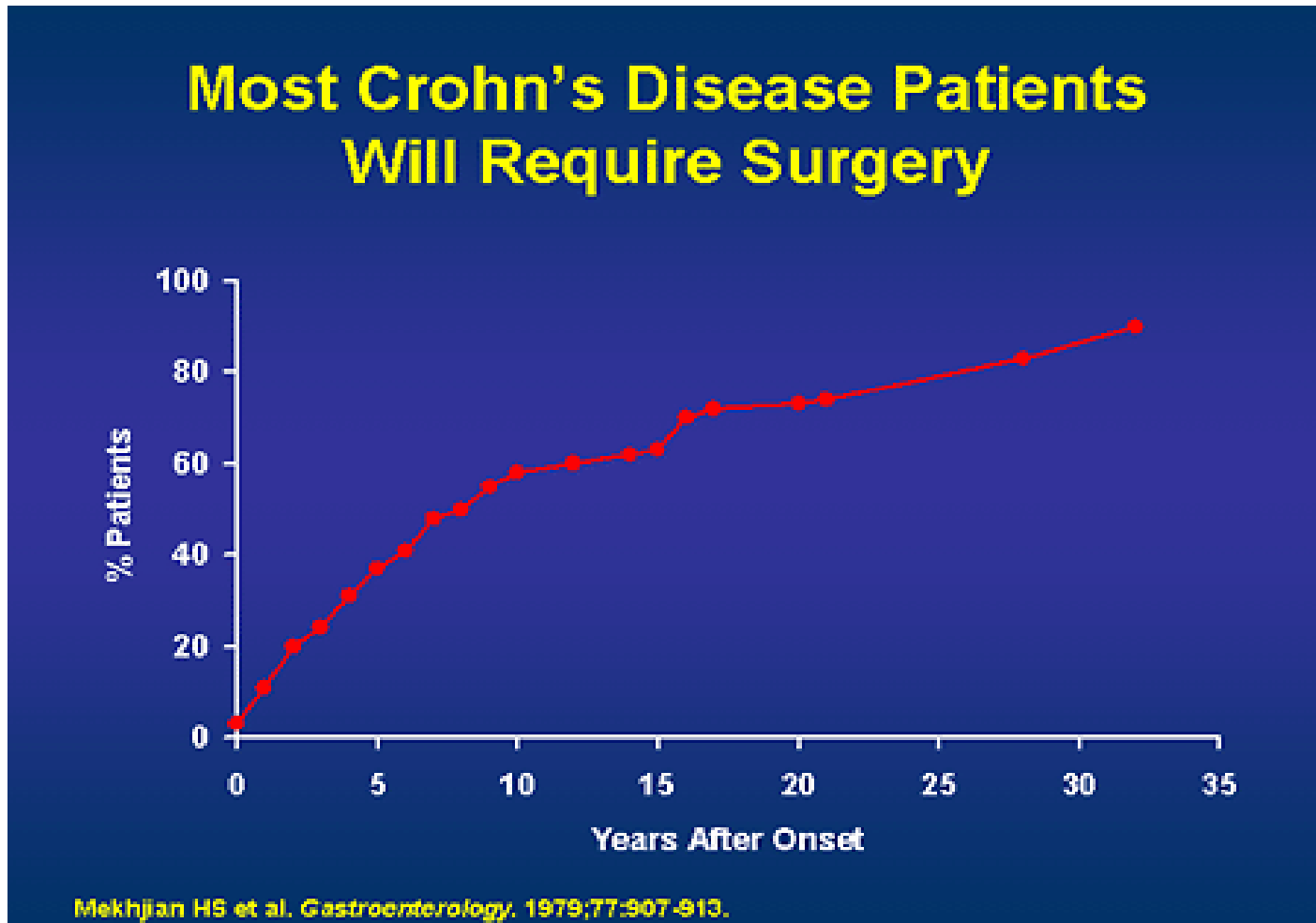
- kan ikke kurere Crohns sykdom
- kan kurere ulcerøs kolitt
- behandling av komplikasjoner (stenose, fistel, abscess)
- refraktær til medisinsk behandling

Crohns - kirurgi

- Oftest ikke aktuelle for reservoar-kirurgi
- Fordi Crohns sykdom ofte blusser opp igjen etter kirurgi må man alltid kritisk vurdere inngrepets fordeler og ulemper mot andre behandlingsmuligheter.
- Det er også en fare for at gjentatte operasjoner ender med at det blir for lite tarm igjen til å ta opp den nødvendige mengden næring fra maten vi spiser.
- Pasienten skal bli tatt med i disse vurderingene!

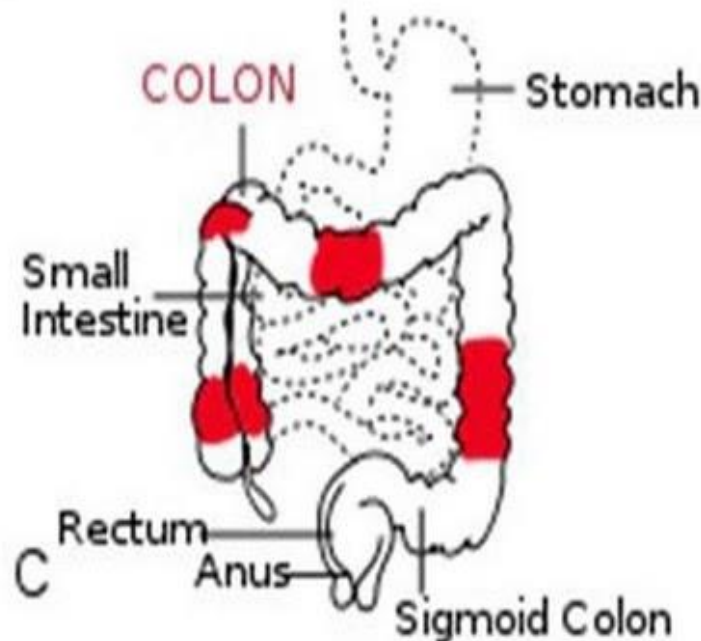
50 - 90 % sjanse for operasjon

Ca 1/3-1/2 trenger ny operasjon (ein eller fleire gonger)

Crohns sykdom utbredelse

- Flekkvis (skip lesions)
- Alle lag av tarmveggen (transmural)

Crohns sykdom komplikasjoner

- Stenose
- Fistel
- Abscess
- Perforasjon
- blødning

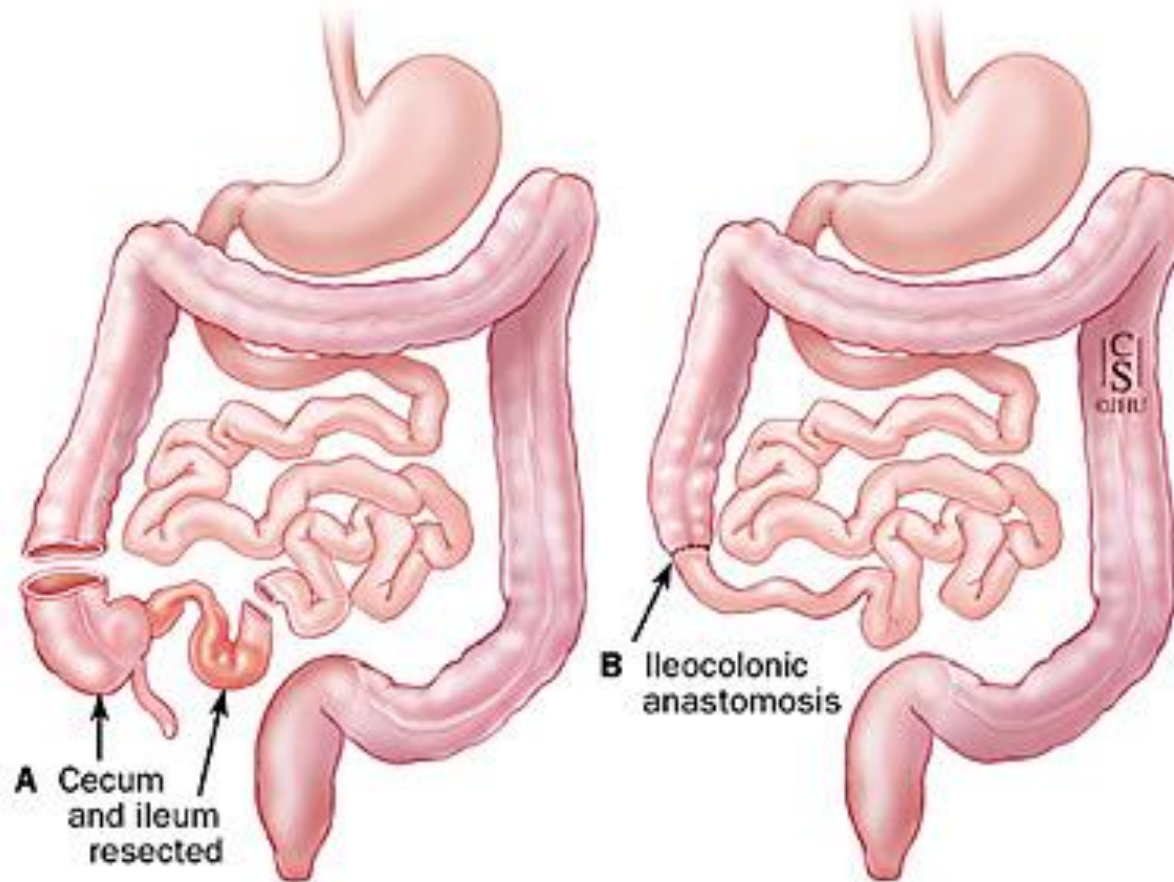

Vanlige operasjoner

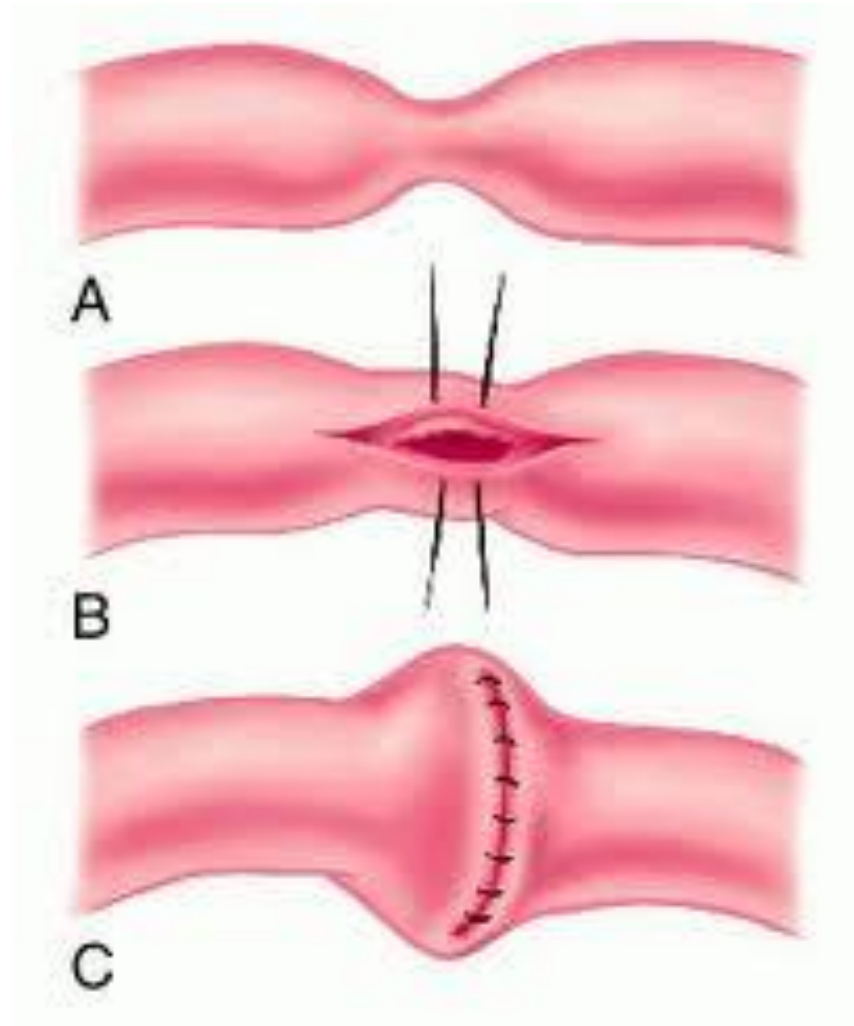
- Tarmreseksjon
- Strikturplastikk
- Abscessdrenasje
- Fisteloperasjon

Tarmreseksjon

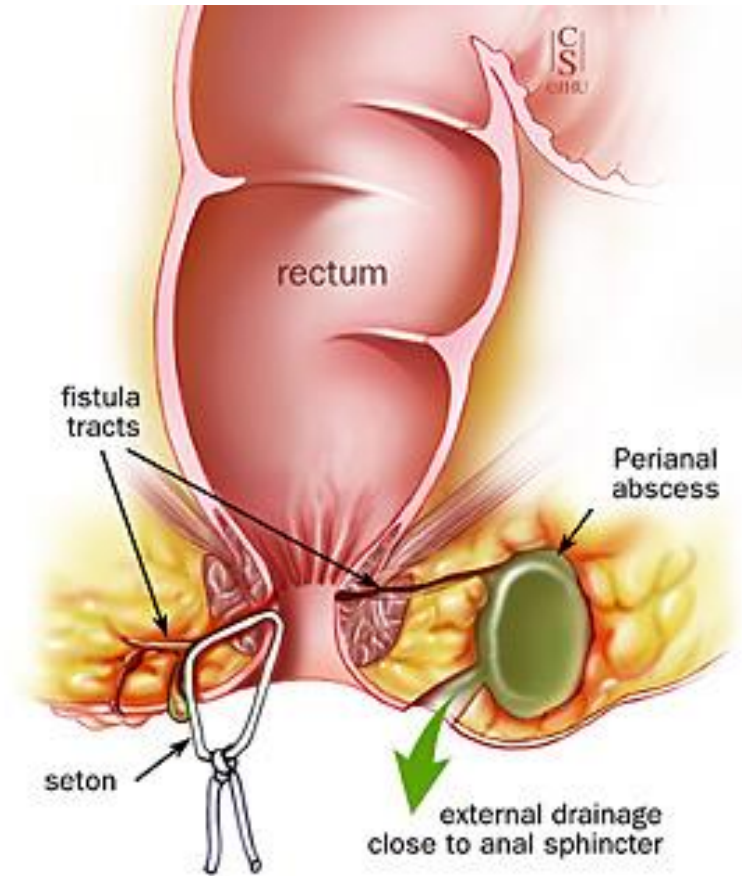

Strikturplastikk

Abscessdrenasje

Fisteloperasjon

'War wound': Anastacia is proud of the four-inch scar on her stomach
- the result of having surgery for Crohn's disease when she was 13

Presidenter og IBD

John F Kennedy – Ulcerøs kolitt

The 34th President of the United States of America was diagnosed with Crohn's disease while in office in 1956. Despite being hospitalized at Walter Reed Hospital where he underwent surgery, President Eisenhower was re-elected to a second term.